

Sisäministeriö

Kirjaamo

Päiväys/Datum

21.10.2019

Dnro/Dnr

TRAFICOM/416747/03.03.00/2019

Viite/Referens

SMDno-2019-813

Liikenne- ja viestintäviraston lausunto luonnoksesta sisäministeriön asetukseksi ulkoisista pelastussuunnitelmista

Sisäministeriö on pyytänyt Liikenne- ja viestintävirastolta lausuntoa luonnoksesta sisäministeriön asetukseksi ulkoisista pelastussuunnitelmista.

Liikenne- ja viestintävirasto lausuu asetusluonnoksesta seuraavaa:

Pelastuslain (379/2011) 48 §:ssä säädetään erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden ulkoisesta pelastussuunnitelmasta. Säännöksen mukaan sen laatiminen on pelastuslaitoksen tehtävä yhteistyössä asianomaisen toiminnanharjoittajan kanssa. Tällaisia kohteita ovat muun muassa vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain (719/1994) nojalla annetuissa asetuksissa tarkoitettut ratapihat ja satama-alueet eli vaarallisten aineiden kuljetuksesta rautatiellä annetun valtioneuvoston asetuksen (195/2002) 32 §:n mukainen järjestelyratapiha ja vaarallisten aineiden kuljetuksesta ja tilapäisestä säilytyksestä satama-alueella annetun valtioneuvoston asetuksen (251/2005) 8 §:n mukainen satama-alue. Toiminnanharjoittajasta ei ole pelastuslaissa määritelmää.

Nykyisen asetuksen (612/2015) 2 §:ssä on asetettu Liikenne- ja viestintävirastolle velvollisuus toimittaa pelastuslaitokselle ratapihan ja satama-alueen turvallisuusselvitys ja sisäinen pelastussuunnitelma. Tätä velvollisuutta ei esitettyssä asetusluonnoksessa enää ole. Uuden asetuksen 4 §:ssä säädettäisiin toiminnanharjoittajan velvollisuudesta toimittaa kyseiset asiakirjat pelastuslaitokselle ja aluehallintovirastolle. Liikenne- ja viestintävirasto kiinnittää huomiota siihen, ettei ole selvää, mitä toiminnanharjoittajalla tarkoitetaan pykäläluonnoksessa, joten tätä asiaa olisi hyvä selkiyttää.

Huolimatta edellä mainitusta muutoksesta aikaisempaan sisäministeriön asetukseen nähden vaarallisten aineiden kuljetuksesta rautateillä annetun asetuksen 32 §:ssä säädetään Liikenne- ja viestintäviraston velvollisuudesta toimittaa ratapihan turvallisuusselvitys (sisäisine pelastussuunnitelmineen) pelastuslaitokselle ja aluehallintovirastolle sekä vaarallisten aineiden kuljetuksesta ja tilapäisestä säilytyksestä satama-alueella annetun asetuksen 9 §:ssä säädetään vaatimuksesta pitää sataman turvallisuusselvitys (sisäisine pelastussuunnitelmineen) pelastusviranomaisen ja aluehallintoviraston saatavilla.

Satamanpitäjän ja rataverkon haltijan tehtävistä vaarallisten aineiden kuljetuksissa säädetään edellä mainitulla tavalla vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain nojalla. Sisäministeriön asetus annetaan pelastuslain nojalla. Liikenne- ja viestintävirasto ehdottaa, että pelastuslain ja vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain nojalla toimijoille asetettavat edellä mainittujen asiakirjojen

toimittamista koskevat veloitteet yhteensovitettaisiin siten, että eri toimijoille ei seuraa eri asetuksista päällekkäisiä tai rinnakkaisia veloituksia. Olisi siis suositeltavaa tarkastella yhdessä kaikkia samojen asiakirjojen toimittamista koskevia säännöksiä, jotka annetaan vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain ja pelastuslain nojalla, jotta päällekkäisiltä velvollisuuksilta vältyttäisiin. Erityisesti on hyvä huomata, että liikenne- ja viestintäministeriössä on valmistelussa vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain kokonaisuudistus, jossa tullaan tarkastelemaan satama-alueiden ja ratapihojen turvallisuusselvityksiä ja sisäisiä pelastussuunnitelmia koskevia velvollisuuksia kokonaisuutena. 2/2

Asetusluonnoksessa esitetään, että nykyisen asetuksen (612/2015) 6 §:n mukaisesta muiden viranomaisten vuosittaisesta ilmoitusvelvollisuudesta aluehallintovirastolle luovutettiin. Liikenne- ja viestintäviraston on tällä hetkellä ilmoitettava vuosittain maaliskuun loppuun mennessä asianomaiselle aluehallintovirastolle sen toimialueella olevat ratapihat ja satama-alueet, joista vaaditaan turvallisuusselvitys. Perustelumistioluonnoksen mukaan aluehallintovirastojen yhteiseen Tiimeri-työtilaan on tehty koko Suomen kattava UPS-kohdeluettelo, johon aluehallintovirasto voi päivittää itse kohteissa tapahtuneet muutokset. Esitetty sääntely keventäisi muiden viranomaisten hallinnollista taakkaa vuosittaisten yhteenvedojen tekemisestä ja lähettämisestä aluehallintovirastoille. Liikenne- ja viestintävirasto pitää esitettyä ilmoitusvelvollisuudesta luopumista erittäin hyvänä.

Suunnitelmien tiedottamisen osalta asetuksen valmistelussa on pohdittu tietojen julkisuutta ja sitä, että arkaluontoisia tietoja ei tarpeettomasti julkaistaisi yleisesti. Liikenne- ja viestintävirasto pitää hyvänä sitä, että asetusluonnoksen 8 §:ään on otettu vaatimus siitä, että nähtäväksi laitettavassa suunnitelmassa ei saa olla salassa pidettävää tietoa.

Susanna Metsälampi
osastopäällikkö

Riitta Laatikainen
lakimies

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) 21.10.2019. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa sähköisiä allekirjoituksia tukevalla lukijaohjelmalla tai Traficom:n kirjaamosta.